

REPUBLIKA HRVATSKA
Povjerenstvo za odlučivanje
o sukobu interesa

Broj: M-112/14

Zagreb, 7. listopada 2014.

Povjerenstvo za odlučivanje o sukobu interesa (u daljnjem tekstu: Povjerenstvo), na temelju članka 30. stavka 1. podstavka 2. Zakona o sprječavanju sukoba interesa („Narodne novine“ broj 26/11., 12/12., 126/12. i 48/13. – pročišćeni tekst Zakona, u daljnjem tekstu: ZSSI), na zahtjev dužnosnika **Ivana Mijandrušića**, općinskog načelnika **Općine Gračišće**, za davanje mišljenja Povjerenstva, na 68. sjednici, održanoj dana 7. listopada 2014. g., daje sljedeće:

MIŠLJENJE

- I. Dužnosnik **Ivan Mijandrušić**, općinski načelnik **Općine Gračišće**, može podnijeti zahtjev za kreditiranjem **Fonda za razvoj poljoprivrede i agroturizma Istre** u koji uloge uplaćuje i **Općine Gračišće**, pod uvjetom da je riječ o namjenskom kreditu sukladno **Pravilniku o korištenju sredstava Fonda za razvoj poljoprivrede i agroturizma Istre** (u daljnjem tekstu: **Pravilnik**) te uz ograničenja koja se navode u izreci ovog mišljenja.
- II. Upućuje se dužnosnik **Ivan Mijandrušić** da na internetskim stranicama **Općine Gračišće** pravovremeno i transparentno učini javno dostupnim podatak da je podnio zahtjev za odobrenjem kredita od strane **Fonda za razvoj poljoprivrede i agroturizma Istre** te ako mu kredit bude odobren, o visini iznosa i namjeni odobrenog kredita, te da o istom obavijesti **Općinsko vijeće Općine Gračišće**.
- III. Dužnosnik **Ivan Mijandrušić** dužan je suzdržati se od svakog, pa i posrednog, sudjelovanja u postupku donošenja odluke o odobrenju kredita, posebice prilikom donošenja mišljenja o zahtjevu za kreditiranjem koje **Fond za razvoj poljoprivrede i agroturizma Istre**, sukladno **Pravilniku**, daje osnivač **Fonda**, u konkretnom slučaju **Općina Gračišće**. Predmetno mišljenje, čije donošenje je u nadležnosti zamjenika općinskog načelnika **Općine Gračišće**, mora biti u skladu s unaprijed određenim prioritetima razvoja agrara na području **Općine Gračišće**.
- IV. Povjerenstvo ukazuje dužnosniku da bi svako korištenje položaja općinskog načelnika **Općine Gračišće** utjecanjem na zamjenika općinskog načelnika prilikom donošenja mišljenja o programu čije kreditiranje dužnosnik traži, predstavljalo zabranjeno djelovanje iz članka 7. ZSSI-a.

V. Upućuje se dužnosnik Ivan Mijandrušić da s ovim mišljenjem Povjerenstva upozna dužnosnika Damira Baćca, zamjenika općinskog načelnika Općine Gračišće.

Obrazloženje

Zahtjev za davanjem mišljenja Povjerenstva podnio je dužnosnik Ivan Mijandrušić, općinski načelnik Općine Gračišće. U knjigama ulazne pošte zahtjev je zaprimljen pod poslovnim brojem 711-U-2572-M-112/14-01-5, dana 28. kolovoza 2014.g., povodom kojeg se vodi predmet broj: M-112/14.

Člankom 3. stavkom 1. podstavkom 43. ZSSI-a propisano je da su općinski načelnici i njihovi zamjenici dužnosnici u smislu navedenog Zakona. Člankom 6. stavkom 1. i stavkom 2. ZSSI-a propisano je da su dužnosnici dužni u slučaju dvojbe je li neko ponašanje u skladu s načelima javnih dužnosti zatražiti mišljenje Povjerenstva koje je potom dužno na zahtjev dužnosnika dati obrazloženje mišljenje u roku od 15 dana od dana primitka zahtjeva.

Dužnosnik u zahtjevu u bitnome navodi da je zainteresiran za gradnju kuće za odmor na nekretnini k.č.br. 3551/111, k.o. Gračišće te bi podigao komercijalni kredit pri Fondu za razvoj poljoprivrede i agroturizma Istre, uz upis osiguranja na teret nekretnine u vlasništvu dužnosnika. Obzirom da Općina Gračišće, kao i sve ostale jedinice lokalne (regionalne) samouprave na području Istarske županije, uplaćuju uloge u navedeni Fond, dužnosnik od Povjerenstva traži mišljenje bi li podnošenje zahtjeva i odobrenje predmetnog kredita predstavljalo sukob interesa, pod pretpostavkom da zahtjev udovoljava svim propisanim kriterijima.

Povjerenstvo je, u svrhu davanja mišljenja, zatražilo očitovanje Istarske županije, Fonda za razvoj poljoprivrede i agroturizma Istre koje je zaprimljeno dana 24. rujna 2014.g. pod brojem knjige ulazne pošte Povjerenstva: 711-U-2826-M-112/14-03-5. U navedenom očitovanju navodi se da je Istarska županija odlukom Županijske skupštine Istarske županije dana 24. ožujka 1995.g. osnovala Poseban račun Županijskog poglavarstva - Fond za razvoj poljoprivrede i agroturizma Istre s osnovnim ciljem pribavljanja povoljnih financijskih sredstava za potrebe dugoročnog kreditiranja agrara kao strategijske gospodarske grane Istarske županije i Republike Hrvatske. U razdoblju od 1995. do 2014.g. odobreno je ukupno 978 kredita ukupne vrijednosti 147.989.020,17 kuna, sve sukladno Pravilniku o korištenju sredstava Posebnog računa Županijskog poglavarstva - „Fond za razvoj poljoprivrede i agroturizma Istre“ (u daljenjmu tekstu: Fond). Fond putem svoje stručne službe samostalno zaprima, obrađuje i realizira dodijeljene kredite te vodi brigu o naplati istih.

U očitovanju se nadalje navodi da se participacija jedinica lokalne samouprave u sufinanciranju Fonda temelji na Preporuci Skupštine Istarske županije Klasa: 320-01/95-01/13, Urbroj: 2163-1-01-95-3 od 24. ožujka 1995.g.

Ukupan iznos sredstava koji se može dodijeliti fizičkim i pravnim osobama s područja pojedine jedinice lokalne samouprave ne ovisi o visini udjela iste jedinice u ukupnim sredstvima Fonda, već isključivo o kreditnoj sposobnosti samog podnositelja zahtjeva za kredit, uz prethodno dobivenu suglasnost jedinice lokalne samouprave iz koje dolazi podnositelj zahtjeva i evaluacije investicijskog projekta, kao i o elementima osiguranja koja podnositelj zahtjeva podnesi kreditoru. Zainteresirani korisnici kredita mogu podnositi zahtjeve tijekom cijele godine temeljem Javnog poziva i Pravilnika objavljenog na Indeks stranicama Istarske županije. Strukturu Upravnog odbora Fonda predlaže Upravni odjel za poljoprivredu, šumarstvo, lovstvo, ribarstvo i vodoprivredu, a imenuje ga župan Istarske županije.

Odlukom o otvaranju posebnog računa Županijskog poglavarstva – „Fonda za razvoj poljoprivrede i agroturizma Istre“ Klasa: 320-01/95-01/13, Urbroj: 2163/1-01-95-1 od 24. ožujka 1995.g., utvrđeno je da je svrha otvaranja Računa osiguravanje namjenskih sredstava radi kreditiranja programa iz područja poljoprivrede i agroturizma pod povoljnim uvjetima. Izvori sredstava su, između ostalog, sredstva iz proračuna općina, gradova i Istarske županije. Istom Odlukom određeno je da će se sredstva s navedenog računa koristiti prema Pravilniku o korištenju sredstava i godišnjem Programu kojeg donosi Županijska skupština Istarske županije. Sredstvima Računa upravlja Upravni odbor Fonda koji odlučuje o odobravanju odnosno kreditiranju iz sredstava Fonda te nadzire namjensko trošenje odobrenih sredstava.

Preporukom općinama i gradovima o izdvajanju namjenskih sredstava na poseban račun Županijskog poglavarstva – „Fonda za razvoj poljoprivrede i agroturizma Istre“ Klasa: 320-01/95-01/43, Urbroj: 2163/1-01-95-3 koju je Županijska skupština Istarske županije donijela dana 24. ožujka 1995.g. pozivaju se općine i gradovi Istarske županije da donesu odluku da u proračunu općine/grada počevši od 1. siječnja 1995.g. planiraju i osiguravaju svake godine iznos od 2% proračunskih sredstava ostvarenih u prethodnoj godini koja će se namjenski izdvajati na poseban račun Županijskog poglavarstva – „Fond za razvoj poljoprivrede i agroturizma Istre“. Uvidom u tablicu uplaćenih-odobrenih sredstava Fonda za razdoblje od 1.1.1995. do 31.12.2013.g. utvrđeno je da je Općina Gračišće u navedenom razdoblju uplatila ukupno 75.477,76 kn, dok je podnositeljima zahtjeva s područja iste općine odobreno ukupno 3.613.717,44 kn.

Županijska skupština Istarske županije donijela je dana 1. kolovoza 2013.g. Pravilnik o korištenju sredstava Fonda za razvoj poljoprivrede i agroturizma Istre Klasa: 320-01/13-01/04, Urbroj: 2163/1-01/4-13-3. Navedenim Pravilnikom propisano je da tražitelj kredita može biti fizička i pravna osoba koja se bavi poljoprivrednom djelatnošću, bilo kao dodatnom ili kao osnovnom djelatnošću, preradom i doradom poljoprivrednih proizvoda, lovnom gospodarstvom, lovnom turizmom, agroturizmom, turizmom na poljoprivrednom gospodarstvu, ribarstvom, obrtništvom i drugim djelatnostima u funkciji razvoja poljoprivrede i ruralnog prostora na području Istarske županije.

Odluku o odobravanju kredita donosi Upravni odbor Fonda, a programi koji ne dobiju konkretnu potporu iskazanu kroz pozitivno mišljenje osnivača Fonda neće se razmatrati. Praćenje namjenskog trošenja odobrenih sredstava spada u domenu Stručne službe Fonda u koordinaciji s osnivačima Fonda. Pravilnikom je određeno da je kredit iz sredstava Fonda strogo namjenskog karaktera i može se uporiječiti samo za Pravilnikom propisane namjene i pod određenim uvjetima.

Općina Gračišće je, na zahtjev Povjerenstva, dostavila dopis Klasa: 320-01/14-01/08, Urbroj: 2163/02-01-01-14-3 od 30. rujna 2014.g. koji je u knjizi ulazne pošte Povjerenstva zaprimljen pod brojem: 711-U-2885-M-112/14-06-5 dana 1. listopada 2014.g. u kojem se navodi da je Damir Baćac, zamjenik općinskog načelnika Općine Gračišće ovlašten za izdavanje suglasnosti i pozitivnog mišljenja za dobivanje kredita vezano za nabavku poljoprivrednih strojeva i za ostale poljoprivredne djelatnosti, te djelatnosti agroturizma, sukladno Odluci o povjeravanju poslova zamjeniku općinskog načelnika Klasa: 320-01/14-01/08, Urbroj: 2163/02-01-01-14-1 od 27. lipnja 2014.g.

Člankom 2. stavkom 1. ZSSI-a propisano je da u obnašanju javne dužnosti dužnosnici ne smiju svoj privatni interes stavljati iznad javnog interesa, a stavkom 2. istog članka propisano je da sukob interesa postoji kada su privatni interesi dužnosnika u suprotnosti s javnim interesom, a posebice kada privatni interes dužnosnika utječe na njegovu nepristranost u obavljanju javne dužnosti ili se osnovano može smatrati da privatni interes dužnosnika utječe na njegovu nepristranost u obavljanju javne dužnosti ili privatni interes dužnosnika može utjecati na njegovu nepristranost u obavljanju javne dužnosti.

Člankom 5. stavkom 1. ZSSI-a propisano je da dužnosnici u obnašanju javnih dužnosti moraju postupati časno, pošteno, savjesno, odgovorno i nepristrano čuvajući vlastitu vjerodostojnost i dostojanstvo povjerene im dužnosti te povjerenje građana. Stavcima 3. i 4. istog članka propisano je da dužnosnici ne smiju koristiti javnu dužnost za osobni probitak ili probitak osobe koja je s njima povezana. Građani imaju pravo biti upoznati s ponašanjem dužnosnika kao javnih osoba, a koje su u vezi s obnašanjem njihove dužnosti.

Člankom 7. ZSSI-a propisana su zabranjena djelovanja dužnosnika, pa je tako točkom b) propisano da je dužnosnicima zabranjeno ostvariti ili dobiti pravo u slučaju da se krši načelo jednakosti pred zakonom. Točkom c) istog članka propisano je da je zabranjeno zlouporabiti posebna prava dužnosnika koja proizlaze ili su potrebna za obavljanje dužnosti, dok je točkom i) propisano da je dužnosnicima zabranjeno na koji drugi način koristiti položaj dužnosnika utjecanjem na odluku zakonodavne, izvršne ili sudbene vlasti kako bi postigli osobni probitak ili probitak povezane osobe, neku povlasticu ili pravo, sklopili pravni posao ili na drugi način interesno pogodovali sebi ili drugoj povezanoj osobi.

U konkretnoj situaciji, dužnosnik kao zainteresirana privatna osoba, odnosno kao građanin ima pravo podnijeti zahtjev za dodjelu kredita iz sredstava Fonda. Međutim, Pravilnikom o korištenju sredstava Fonda propisano je da programi koji ne dobiju konkretnu potporu iskazanu kroz pozivno mišljenje osnivača Fonda, odnosno jedinice lokalne samouprave s čijeg područja je podnositelj zahtjeva neće biti uzeti u razmatranje.

Slijedom navedenog, dužnosnik se u opisanoj situaciji nalazi u dvostrukoj ulozi. S jedne strane kao fizička osoba koja podnosi zahtjev za dodjelu kredita, a s druge strane kao općinski načelnik Općine Gračišće koja svake godine u Fond uplaćuje određena sredstva i o čijem pozitivnom mišljenju ovisi hoće li dužnosnikov zahtjev uopće biti uzet u razmatranje. Naime, s obzirom da jedinice lokalne samouprave uplaćuju sredstva u Fond, potrebno je da imaju i uvid kamo se sredstva investiraju, odnosno je li program čije se kreditiranje traži u skladu s prioritetima razvoja agrara na području jedinice lokalne samouprave čiji porezni obveznik je podnositelj zahtjeva, odnosno jedinice lokalne samouprave na čije područje se investicija odnosi. Općina Gračišće očitovala se da je za davanje takvog mišljenja nadležan zamjenik općinskog načelnika.

U konkretnom slučaju odobrenje predmetnog kredita nesumnjivo predstavlja dužnosnikov privatni interes, dok je u javnom interesu objektivna procjena je li program čije kreditiranje dužnosnik traži u skladu s unaprijed određenim prioritetima razvoja agrara na području Općine Gračišće. Kako u opisanoj situaciji privatni interes može biti u koliziji s javnim interesom, dužnosnik je dužan na pravilan način upravljati takvom situacijom u cilju zaštite javnog interesa. Radi povećanja transparentnosti i osiguranja postupanja u skladu sa zakonom, dužnosnik je dužan okolnost da je podnio zahtjev za dodjelu kredita Fondu za razvoj poljoprivrede i agroturizma Istre, objaviti na internetskim stranicama Općine Gračišće, te o istom obavijestiti Općinsko vijeće Općine Gračišće. Na isti je način dužnosnik obavezan postupiti i u slučaju da podneseni zahtjev za kreditiranjem bude odobren te javno deklarirati iznos odobrenog kredita, kao i namjenu za koju je kredit odobren. Takvim postupanjem se članovima Općinskog vijeća Općine Gračišće, ali i građanima s područja navedene općine pruža mogućnost kontrole je li mišljenje koje donosi zamjenik općinskog načelnika o zahtjevu za dodjelom kredita, u skladu s utvrđenim planom razvoja i poticanja agroturizma Općine Gračišće.

Obzirom da mišljenje o tome je li program čije se kreditiranje traži u interesu Općine Gračišće donosi zamjenik općinskog načelnika Općine Gračišće, nužno je da se dužnosnik kao općinski načelnik suzdrži od svakog, pa i posrednog sudjelovanja donošenja predmetnog mišljenja te da mišljenje zamjenika općinskog načelnika bude u skladu s unaprijed usvojenim programima razvoja agrara na području Općine Gračišće i detaljno obrazloženo te javno objavljeno na internetskim stranicama Općine Gračišće. Povjerenstvo ukazuje da se netransparentnim postupanjem onemogućuje učinkovita kontrola postupanja kako općinskog načelnika tako i njegovog zamjenika te se stvara vanjski dojam interesnog pogodovanja privatnim interesima dužnosnika.

Povjerenstvo napominje da bi svaki oblik korištenja položaja općinskog načelnika Općine Gračišće s namjerom utjecanja na zamjenika općinskog načelnika iste općine prilikom donošenja mišljenja kojim se ocjenjuje zahtjev za dodjelom kredita koji podnosi općinski načelnik kao privatna osoba, predstavljao zabranjeno djelovanje iz članka 7. ZSSI-a kako za dužnosnika Ivana Mijandrušića kao općinskog načelnika, tako i Damira Baćca, za zamjenika općinskog načelnika.

Povjerenstvo napominje da je dužnosnik u zahtjevu za davanjem mišljenja naveo da je namjena podizanja kredita gradnja kuće za odmor, što ne odgovara namjenama propisanim člankom 11. Pravilnika. Obzirom da je kredit iz sredstava Fonda strogo namjenskog karaktera Povjerenstvo upućuje dužnosnika da prilikom podnošenja zahtjeva vodi računa o namjeni kredita te ostalim uvjetima koje moraju ispuniti svi podnositelji zahtjeva za dodjelom kredita.

Slijedom navedenog, Povjerenstvo je dalo mišljenje kako je navedeno u izreci ovoga akta. Mišljenje će se dostaviti dužnosniku putem pošte, te će biti objavljeno na Internet stranici Povjerenstva.

